

κόν στρατὸν εἰς τὴν Ἀνω Αἴγυπτον.— Περ-
σαντες, λέγει, τὸ ἄκρον σειρᾶς τινὸς βουνῶν,
ἰδαμεν ἀπομῖς ἐξηπλωμένας ἔμπροσθέν μας
τὰς ἀρχαίας Θήβας,—πόλιν, τὸ μέγεθος τῆς
ὁποίας εἰκόνισεν ὁ Ὅμηρος μὲ μίαν μόνην λέξιν,
Ἑκατόμυλος,—πόλιν, περιώνυμον διὰ πληθὸς
βασιλέων, τοὺς ὁποίους ἡ σοφία των ἀπεθέωσε
διὰ νόμους, τοὺς ὁποίους σεβόμεθα χωρὶς νὰ
τοὺς γνωρίζωμεν· δι' ἐπιστήμας, περιεχομένας
εἰς ὑπερηφάνους καὶ μυστηριώδεις ἐπιγραφάς.
Ἡ πόλις αὕτη, ἐγκαταλελειμμένη, μεμονωμένη, ἡ
ῥημιωμένη, ἦτο, μ' ὅλα ταῦτα, θέαμα τόσον
γίγαντιαιόν, ὥστε, καθὼς ἴδε τὰ διεσκορπισμένα
τῆς ἐρείπια ὁ στρατὸς, ἐστάθη ἄφ' ἑαυτοῦ, ἡ οἱ
στρατιῶται αὐθορμήτως ἐκρότησαν τὰς χεῖρας.

Αἱ Θῆβαι, ἔκειντο ἐφ' ἐκάστης πλευρᾶς τοῦ
Νεῖλου, μέχρι τῶν ὁρέων φθάνουσαι καὶ ἀπὸ
τὰ δύο μέρη. Οἱ τάφοι μάλιστα οἱ ἐπὶ τῆς
δυτικῆς πλευρᾶς ἐκτείνονται ἕως εἰς τὰ μεθόρια
τῆς ἐρήμου. Τέσσαρες κυριώτεροι κῶμαι στέκον
ἐπὶ τῆς τοποθεσίας τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως·
κρίνοντας δὲ ἀπὸ τὴν παμμεγέθη ἔκτασιν τῶν
ἐρειπίων τῆς, δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι
εἶχεν εἰκοσιεπτὰ μιλίων περιφέρειαν. Ἐπὶ τῆς
δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ ποταμοῦ ἔκειτο τὸ Μεμό-
νιον, ἡγοῦν ὁ τάφος ἢ τὸ παλάτιον ἐνὸς ἀπὸ
τοὺς Φαραῶ, τοῦ Ὁσυμανδῆα, ἔχον μῆκος
μὲν περίπου 530 ποδῶν, πλάτος δὲ 200. Σώ-
ζεται δὲ ἡ οἰκοδομὴ αὕτη ἀκεραιότερα τῶν
ἐπιλοίπων, ἂν καὶ ἦναι μικρότερα διαφόρων
ἄλλων.—Χωρὶς καλὰς ἱερογραφίας καὶ διεξοδι-
κὰς περιγραφὰς ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον νὰ
δῶσῃ τις ἀνάλογον ὅπως οὖν ἰδέαν τῆς λαμπρό-
τητος τῶν Θηβαϊκῶν λειψάνων. Τῶν ναῶν αἱ
μικρότεροι στήλαι ἔχον ἑπτὰ ἡμισυ ποδῶν διά-
μετρον· τινὲς δὲ τῶν μεγαλητέρων ἑνδεκα. Ἀ-
γάλματα εὐμεγέθη, ὀβελίσκοι, σφίγγες, ἡ ἄλλα
ἐρείπια μεγαλοπρεπῆ, παρουσιάζονται σωρηδόν
εἰς τὸν ἐκτεπληγμένον θεατῆν. Εἰς τὸ χωρίον
Καρνάκι ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὁχθῆς, εὐρίσκεται
ναὸς μεγαλοπρεπέστατος, ἐν ἡμισυ μίλιον τὴν
περιφέρειαν, καὶ κατὰ μέρος ὑπὲρ τὰ 4,000 ἔτη
παλαιός. Εἰς αὐτὸν σώζεται αὐλὴ ἢ πρόδομος,
τοῦ ὁποίου ἡ ἐξ ὁμαλῶν λίθων στέγη ἐπιστη-
φίζεται εἰς 134 στήλας, τινὰς μὲν 26 ποδῶν,
τινὰς δὲ 34 ποδῶν τὴν περιφέρειαν.

Τὰ προύλεια ἐνὸς τῶν θαυμασίων τούτων
ἱερῶν γέμουν ἀπὸ γλυφᾶς ἀξιοπεριέργους, αἰτι-
νες παριστάνουν τὸν θρίαμβον παλαιοῦ τινὸς
μονάρχου τῆς Αἰγύπτου κατὰ Ἀσιανοῦ ἐχθροῦ·
τὸν θρίαμβον δὲ τοῦτον εὐρίσκομεν καὶ εἰς ἄλλα
τινὰ μνημεῖα τῶν Θηβῶν εἰκονισμένον, καὶ
προσέτι κατὰ μέρος ἐπὶ τῶν μνημείων τῆς Νου-
βίας. Τὸ συμβάν τοῦτο φαίνεται νὰ ἐσχημά-

τισεν ἐποχὴν εἰς τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν, καὶ
νὰ ἐχορήγησεν ὕλην εἰς ἱστορικοὺς καὶ γλύπτας,
καθὼς ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος εἰς τοὺς Ἕλληνας
ποιητάς.

Ὅτι σχεδὸν ὅλα τὰ Θηβαϊκὰ μνημεῖα ἀνήκον
εἰς περίοδον χρόνου ἀρχαιοτέραν τῆς Περσικῆς
κατακτήσεως, π. Χ. 525, καὶ ὅτι μεταξὺ αὐτῶν
ὑπάρχουν τὰ παλαιότερα καὶ γνησιώτερα δείγ-
ματα Αἰγυπτιακῆς τέχνης, ἔπεται ἀναντιρῶ-
τως τόσον ἀπὸ τὸν χαρακτήρα τῶν μνημείων
αὐτῶν, ὅσον ἀπὸ ἱστορικὰ ὑπομνήματα. Ἀ-
ληθευεῖ μὲν ὅτι εὐρίσκομεν δις τὸνομα τοῦ Ἀ-
λεξάνδρου ἐπὶ μέρους τῶν εἰς Καρνάκ κτισμά-
των· ἀλλὰ τοῦτο τίποτε ἄλλο δὲν ἀποδεικνύει,
ἐκτὸς ὅτι θάλαμὸς τις ἐπροστέθη εἰς τὸν ναὸν
πρὸς τιμὴν τοῦ δορικτήτορος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ
ἐπεγράφη τὸνομά του.—βέβαια οὐδὲ ἦτον οὐδὲ
εἶναι ἀσύνηθες νὰ κολακεύωσιν οἱ ἱερεῖς πάντα
νέον δεσπότην.

Συμπεραίνομεν τὸ ἄρθρον τοῦτο μὲ τὸ ἐφε-
ξῆς ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Στράβωνος.—Τὰς
Θήβας Ὅμηρος ἐκατόμυλους καλεῖ, ἡ πλείστα
ἐκεῖ κτήματα κείσθαι λέγει. Καὶ νῦν δείκνυ-
ται ἵχνη τοῦ μεγέθους αὐτῆς ἐπὶ ὁχδοήκοντα
σταδίοις τὸ μῆκος· ἐστὶ δ' ἱερὰ πλείω. Καὶ
τούτων δὲ τὰ πολλὰ ἠκρωτηρίασε Καμβύσης·
νυνὶ δὲ κωμηδὸν συνοικεῖται. Ἐν τῇ περὶ αὐτῆς
ἐστὶ τὸ Μεμόνιον. Ἐνταῦθα δὲ δυοῖν κολοσ-
σῶν ὄντων μονολίθων ἀλλήλων πλησίον,* ὁ μὲν
σώζεται, τοῦ δὲ ἑτέρου τὰ ἄνω μέρη, τὰ ἀπὸ
τῆς καθέδρας, πέπτωκε σεισμοῦ γεννηθέντος, ὥς
φασι. Πεπίστευται δ' ὅτι ἅπαξ καθ' ἡμέραν
ἐκαστὴν ὑψος, ὥς ἂν πληγῆς οὐ μεγάλης, ἀπο-
τελεῖται ἀπὸ τοῦ μένοντος ἐν τῇ θρόνῳ ἡ τῇ βά-
σει μέρους. Ὑπὲρ δὲ τοῦ Μεμονίου θῆται βα-
σιλέων ἐν σπηλαίοις λατομηταὶ περὶ τιτταρά-
κοντα, θαυμασῶς κατεσκευασμένοι, θεὰς ἄξιοι.

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΕΤΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΠΟΜΕΝΟΥ.

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ λαὸς ἀπαιτεῖ, καὶ ἡ ἀπαί-
τησις του εἶναι δικαία καὶ νόμιμος, ὅτι, ὅπου
χρεωστὴ νὰ σέβεται ὡς διδασκάλους καὶ πνευ-
ματικοὺς ὁδηγοὺς, πρέπει νὰ ἦναι ἀληθῶς καὶ
ἄνδρες ἀξιοσέβαστοι διὰ τὰ φῶτά των, ἀξιοσέ-
βαστοι διὰ τὴν ἀρετὴν των· θέλει, καὶ ἡ θέλησις
του εἶναι νόμιμος, νὰ ἦναι ὁ ἱερεὺς καὶ ποιμὴν
αὐτοῦ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρήγγειλεν ὁ Ἀπόστο-
λος Παῦλος, τύπος τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀνα-
στροφῇ, ἐν γνώσει. Ἀλλῶς, πῶς δύναται νὰ
ἀπαιτῇ σέβας ἀπὸ τὸν λαόν, ποῖον δικαίωμα
ἔχει εἰς τοῦτο; Τὸν μόνον χαρακτήρα τῆς

* Τὸν ἑνα ἐκ τῶν δύο μονολίθων κολοσσῶν, τοὺς ὁποίους μνη-
μονεῖς ἐνταῦθα ὁ Στράβων, παριστάνει ἡ εἰκονογραφία μας.

ιερωσύνης; ἀλλὰ οὗτος τὸν ἀποδεικνύει μᾶλλον ἀξιοκαταφρόνητον, ἐὰν αὐτὸς διὰ τῆς ἀνόμου διαγωγῆς ἐξευτελίῃ τὸν ἱερὸν τοῦτον χαρακτήρα. Διὰ τὴν σέβεται ὁ λαὸς τὸν ἱερέα του, πρέπει νὰ τὸν γνωρίζῃ, ὅτι ἔχει τὴν ἰκανότητα νὰ οἰκοδομήσῃ τὸν πιστὸν, τὸν δὲ κλονοῦμενον εἰς τὴν πίστιν νὰ ὑποστηρίξῃ, καὶ τὸν μὲν τεθλιμμένον νὰ παρηγορήσῃ, τὸν δὲ ἁμαρτῇ νὰ φωτίσῃ. γνωρίζει ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ ἔργον του, καὶ τὸν θέλει νὰ ἦναι φῶς τοῦ κόσμου, καθὼς τὸν ὠνόμασεν ὁ Σωτὴρ· ‘Υμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου.’ Ἀλλὰ, διὰ νὰ φωτίσῃ ἄλλους, πρέπει νὰ ἦναι αὐτὸς πρῶτος φωτισμένος.—*M. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ.*

ΑΝΘΗ.

ΑΝΘΗ! τὰ ἀθωότατα καὶ ἀπλούστατα ὄλων τῶν δημιουργημάτων,—παίγνια τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καλλωπίσματα τοῦ τάφου, καὶ σύντροφοι τῶν κρυερῶν λειψάνων εἰς τὴν νεκροθήκην! *Ἀνθη*, προσφιλέστατα εἰς τὸν χυδαῖον, καὶ περισπούδαστα εἰς τὸν βαθύνοα ὁπαδὸν τῆς ἐπιστήμης! *Ἀνθη*, παντὸς φθαρτοῦ πράγματος τὰ πλεον ἐπουράνια! *Ἀνθη*, τὰ ὅποια ἀδιαλείπτως ἀνυψοῦν εἰς μὲν τὰς οὐρανοὺς τὰ εὐγνώμονα, εἰς δὲ τὸν ἄνθρωπον τὰ ἱλαρὰ των βλέμματα· μέτοχοι τῆς ἀνθρωπίνης χαρᾶς, παρηγορηταὶ τῆς ἀνθρωπίνης λύπης· σύμβολα κατάλληλα καὶ τῶν θριάμβων τοῦ νικητοῦ, καὶ τῶν ἐρυθμμάτων τῆς νεάνιδος νύμφης· εὐπρόσδεκτα εἰς τὰς πληθούσας αὐλὰς, καὶ χαρίεντα εἰς τοὺς μονήρεις τάφους! *Τὰ ἄνθη* σημαίνουν εἰς τὸν τόμον τῆς φύσεως ὅ,τι ἡ φράσις, ‘*Θεὸς ἀγάπη ἐστίν*,’ εἰς τὸν τόμον τῆς ἀποκαλύψεως. ‘*Ὅποια ἔρημος ἤθελεν εἶσθαι κόσμος χωρὶς ἄνθρωπος!*’ *Ἦθελεν εἶσθαι* πρόσωπον χωρὶς μεδίαμα, συμπόσιον χωρὶς φιλοφροσύνην. *Δὲν εἶναι* τὰ ἄνθη οἱ ἀστέρες τῆς γῆς, καὶ δὲν εἶναι οἱ ἀστέρες μας τὰ ἄνθη τοῦ οὐρανοῦ; *Δὲν ἐμπορεῖ* τις ἀκριβῶς νὰ θεωρήσῃ τὴν κατασκευὴν ἄνθους χωρὶς νὰ τὸ ἀγαπήσῃ. *Αὐτὰ παριστάνουν* καὶ δηλοποιοῦν τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν δημιουργίαν, καὶ διὰ μέσου αὐτῶν λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος καὶ φανεροῦναι ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον του· διότι αὐτὰ πρῶτον διεγείρουν εἰς τὸν νοῦν αἰσθησίν τοῦ ὡραίου καὶ ἀγαθοῦ. *Τὸ ἀνωφελὲς αὐτὸ τῶν ἀνθέων* εἶναι ἡ κομψότης καὶ μεγάλη ὡραιότης των· καθότι μᾶς ὁδηγοῦν εἰς διαλογισμοὺς γενναιότητος καὶ ἡθικῆς καλλονῆς, ἀποκεχωρισμένους καὶ ἀνωτέρους πάσης ἰδιοτελείας· ὥστε εἶναι ὡραῖα μαθήματα εἰς τῆς φύσεως τὸ βιβλίον, διδάσκοντα τὸν ἄνθρωπον ὅτι δὲν ζῇ ἀπὸ ἄρτον ἢ ἀπὸ ἄρτον μόνον, ἀλλ’ ὅτι ἔχει καὶ ἄλλην παρὰ τὴν σωματικὴν ζωήν.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον, ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

ΑΠΟ ὅλα τὰ αἰσθητὰ θαύματα, τὰ ὅποια ἔκαμεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ζῶν εἰς τὸν κόσμον, καὶ δὲν ἐστάθη μία ἀπόδειξις φανερά τῆς θείας ἐκείνης δυνάμεως, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὡς υἱὸς Θεοῦ. *Ὅταν αὐτὸς ἤρχισε νὰ θαυματουργῇ, καὶ μετέβαλε τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· ὅταν εὐλόγησε τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ ἐχόρτασε πενταχισχιλίους ἄνδρας εἰς τὴν ἔρημον· ὅταν ἐπεριπάτησεν ὡπὼν πνεῦμα ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν· ὅταν μεταμορφώθῃ, καὶ ἔλαμψεν ὡς ἥλιος εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Θαβώρ· ὅταν ἐθεράπευσε τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου, τὴν πενθερὰν τοῦ Πέτρου, τὸν παράλυτον εἰς τὴν προβατικὴν κολυμβήθραν, τὴν αἰμορροοῦσαν, τὴν συγκύπτουσαν, τὸν ὑδρωπικόν, καὶ ἐκείνον ὅστις εἶχεν ἐξηραμμένην τὴν χεῖρα· ὅταν ἐκαθάρισε τόσους λεπρούς, ἐφώτισε τόσους τυφλοὺς, ἤλευθέρωσε τόσους δαιμονισμένους· ὅταν ἀνέστησε (τὸ ὁποῖον εἶναι περισσότερον) τὴν κόρην τοῦ Ἰαείρου, τῆς χήρας τὸν υἱόν, καὶ τὸν Ἀάξαρον· δὲν ἔλαβεν ἄλλην ὑπόληψιν, παρὰ ὅτι ἦτον ἓνας θαυματουργός, ἓνας προφήτης, ἓνας ἅγιος, ὅμως ἄνθρωπος. *Ὅσοι ἐβλεπαν τὰ θαύματα του, λέγει, ἐδόξαζον τὸν Θεόν, τὸν δόντα τοιαύτην ἐξουσίαν τοῖς ἀνθρώποις.* Καὶ ἄληθινὰ ὅμοια θαύματα ἔκαμναν ἀρχήτερα οἱ προφῆται, καὶ ὑπερώτερα οἱ ἀπόστολοι, ἄνθρωποι καὶ αὐτοί.*

Ἐξείρετε πότε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔδειξε τὴν θεϊκὴν του δύναμιν, πότε ὁμίλησε καὶ ἔπραξεν ὡς υἱὸς Θεοῦ; *Ὅταν ἤρχισε νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας.* *Ὅθεν, ὅταν εἶπε πρὸς τὸν παραλυτικόν με αὐθεντικὴν ἐξουσίαν, ἑλπίωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· οἱ ἐκεῖ καθημένοι γραμματεῖς, οἵτινες ἐνόμιζαν ὅτι αὐτὸς ἦτον ἄνθρωπος, καὶ τὸν ἤκουαν νὰ ὁμιλῇ ὡς Θεός, ἐνόμισαν ὅτι βλασφημεῖ· ἑλπίωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· τί οὗτος λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰμὴ*